

UNIWERSYTET MEDYCZNY W LUBLINIE
KATEDRA I ZAKŁAD HISTOLOGII I EMBRIOLOGII
Z PRACOWNIĄ CYTOLOGII DOŚWIADCZALNEJ
UL. RADZIWIŁŁOWSKA 11
20-080 LUBLIN

KIEROWNIK: Prof. dr hab. n. med. Barbara Jodłowska-Jędrych

E-mail: histiembr@am.lublin.pl, tel.+48 (0)81 4486150

Lublin, dnia 13.04.2018 r.

Recenzja rozprawy doktorskiej lek. Anety Drozdowskiej
pt. „Analiza częstości występowania i obrazu klinicznego alergii
kontaktowej wśród pracowników służby zdrowia,,
Wykonanej w: Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu
Katedra i Klinika Dermatologii, Wenerologii i Alergologii
Pod opieką promotora - Prof. dr hab. n. med. Adam Reich.

Przedłożona do oceny rozprawa doktorska dotyczy ważnego zagadnienia jakim jest alergia kontaktowa wśród pracowników służby zdrowia. Wyprysk kontaktowy stanowi problem zdrowotny, społeczny i ekonomiczny wśród pracowników sektora medycznego. Podjęcie tego tematu ma bardzo duże znaczenie w praktyce, bowiem dane epidemiologiczne i kliniczne, dotyczące tego zagadnienia wśród osób wykonujących zawody medyczne, są niewystarczająco oszacowane. Wobec powyższego zasadne jest podjęcie badań nad częstością występowania alergii kontaktowej z uwzględnieniem wszystkich grup medycznych oraz na dużej grupie badanych osób.

Rozdział pierwszy wprowadza czytelnika w tematykę dysertacji. W powyższym dziale precyzyjnie scharakteryzowano atopię, alergię kontaktową oraz wyprysk z podrażnienia. Diagnostyka różnicowa powyższych pojęć została przedstawiona w formie tabeli. Opisano również fotoalergiczny wyprysk kontaktowy (PACD) oraz reakcje fototoksyczne. Kolejny podrozdział szczegółowo opisuje metody diagnostyczne, wskazania i przeciwwskazania do wykonania testów płatkowych. W ocenie skuteczności określonego testu, Autorka zwraca uwagę na czułość i swoistość. Zwraca również uwagę na fakt, iż testy stosowane w danym kraju powinny być dostosowane do jego populacji. Następnie w sposób szczegółowy opisuje technikę wykonywania testów płatkowych oraz przedstawia najczęstsze alergeny wstępujące w warunkach pracy szpitalnej.

UNIWERSYTET MEDYCZNY W LUBLINIE
KATEDRA I ZAKŁAD HISTOLOGII I EMBRIOLOGII
Z PRACOWNIĄ CYTOLOGII DOŚWIADCZALNEJ
UL. RADZIWIŁŁOWSKA 11
20-080 LUBLIN

Cele rozprawy doktorskiej sprecyzowano bardzo jednoznacznie i rzeczowo, generalnie dotyczyły one: (1) określenia częstości występowania i obrazu klinicznego alergii kontaktowej wśród pracowników wykonujących zawody medyczne, (2) określenia związku pomiędzy wstępowaniem alergii kontaktowej a czynnikami demograficznymi, chorobami współistniejącymi i stanowiskiem pracy, (3) opracowania kwestionariusza oceny narażenia na czynniki ryzyka alergii kontaktowej, (4) wyselekcjonowania grupy pracowników prezentującej większe ryzyko alergii kontaktowej oraz (5) porównania narażenia określonych medycznych grup zawodowych w ramach szpitala, na czynniki ryzyka wystąpienia alergii kontaktowej.

W tym celu badaniom poddano pracowników Specjalistycznego Centrum Medycznego S.A (w Polanicy Zdroju), które pracuje w ramach wielospecjalistycznego szpitala zabiegowego. Przebadano 230 osób. Szczegółowo przedstawiono kryteria zarówno włączające jak i wykluczające pracowników z badania. Obowiązujące procedury formalno-prawne zostały zachowane. Statystykę cech badanej grupy pracowników zamieszczono w formie tabeli. Badanie składało się z dwóch części: pierwszej ankietowej oraz drugiej diagnostycznej. U 104 ankietowanych osób wykonano testy płatkowe, dokonując podziału na 4 grupy, od braku alergii (-) aż po bardzo nasiloną (+++). Odczyt testów i jego interpretacje wykonano w oparciu o opracowane standardy wg Międzynarodowej Grupy Badającej Wyprysk Kontaktowy (ICDRG). Kolejno zamieszczono dokumentację fotograficzną z wykonywanych etapów badań. Autorka dysertacji przedstawiła szczegółową charakterystykę punktową wraz ze skalą narażenia na alergię kontaktową. Należy zaznaczyć, iż narzędzia zostały wybrane zasadnie w stosunku do osiągnięcia zamierzonych celów badawczych. Metodyka analizy statystycznej wyników została dobrana odpowiednio do potrzeb obliczeń oraz odpowiednio dla potrzeby znajdowania właściwych zależności pomiędzy otrzymanymi danymi klinicznymi. W wyniku przeprowadzonych badań oraz analizy statystycznej wyników, Autorka sformułowała wnioski będące jednoznaczną odpowiedzią na ustalone wstępnie cele pracy. Wnioski te, są wyważone i wynikają z przeprowadzonych badań oraz ich analizy.

UNIWERSYTET MEDYCZNY W LUBLINIE
KATEDRA I ZAKŁAD HISTOLOGII I EMBRIOLOGII
Z PRACOWNIĄ CYTOLOGII DOŚWIADCZALNEJ
UL. RADZIWIŁŁOWSKA 11
20-080 LUBLIN

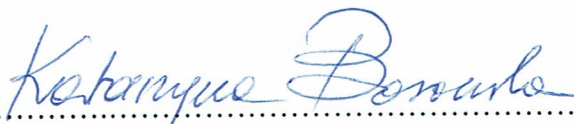
Wskazują one, między innymi, że wśród pracowników szpitala o charakterze wielospecjalistycznym, grupą najbardziej narażoną na wystąpienie alergii kontaktowej były pielęgniarki, położne oraz ratownicy medyczni. Najczęstszym alergenem kontaktowym był nikiel. Rozpadliny częściej występowały u lekarzy niż w pozostałych grupach zawodowych. Dodatkowo stwierdzono iż, ocena narażenia na alergię kontaktową jest możliwa przy użyciu kwestionariusza składającego się z 49 pozycji, jednak jej wyniki korelują z tymi uzyskanymi za pomocą kwestionariusza składającego się tylko z 16 pozycji (co w praktyce skraca czas wstępnej diagnostyki). Wobec powyższego obserwacje poczynione przez Autorkę dysertacji mają istotne implikacje kliniczne.

Streszczenie rozprawy doktorskiej w sposób wyczerpujący przekazuje cele, metodykę, wyniki oraz wnioski. Streszczenie to zostało zredagowane w języku polskim i języku angielskim.

Podsumowanie

Przedstawiona do recenzji rozprawa doktorska prezentuje wysoki poziom merytoryczny. Autorka przedstawiła materiał kliniczny, w którym wykorzystała dane i wyniki własnych obliczeń statystycznych, wnikliwie przeanalizowany w oparciu o dostępną wiedzę literaturową.

Stwierdzam, iż przedstawiona rozprawa doktorska zatytułowana „Analiza częstości występowania i obrazu klinicznego alergii kontaktowej wśród pracowników służby zdrowia, autorstwa Pani lekarz Anety Drozdowskiej spełnia bez zastrzeżeń warunki stawiane pracom doktorskim i wnoszę do Wysokiej Rady Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu o dopuszczenie Autorki do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

.....
Dr hab. n. med. Katarzyna Borowska, prof. nadzw.